هەرگیز ئەو دەم و چاوەم لە یاد ناچێت

•

وەرگێڕانی
عبدالخالق احمد قرداغی

•

شتێکی سەیرت بۆ ئەگێڕمەوە دەربارەی خۆم ئەویش ئەوەیە ـ کە هەرگیز ئەو دەم و چاوەم لەیاد ناچێت . تەنها گیروگرفتی من ئەوەیە کە ناتوانم ناوەکەیەت پێ بڵێم . ئەزانم ئەتەوێ بڵێی چی‌تۆش ئەناڵێنێ بە هەمان دەردی خۆتەوە . بە لاّم من وەکو ئەونیم من مەبەستم ئەوەیە کە بڵێم هەرگیز ئەو دەم و چاوەم لە یاد ناچێت .

ئەتوانم زۆر جار لەگەڵ برادەراندا پیاسە بکەم وەئەگەر مانگێکیش بڕوا بە سەری‌دا ئەیان ناسمەوە لەگەڵ ئەوەش دا هەرگیز نایان دوێنم .

خێزانەکەم هەندێ جار پێم ئەڵێ .. ئەمەوێ ببی بە نوێنەر ..

لە ڕۆژنامەکان دا و چاوەنواری یەکەم شەوی سینەماکان بکەیت و سەیری خەڵکە بەناوبانگەکان بکەیت کە دێن بۆبینینی فلیمەکان . بەلاّم من ناتوانم ئەو ئیشانە بە تەواوی ڕاپەڕێنم . پیاو و ژنە بەناوبانگەکانم بینی بەلاّم نەمتوانی پێی بڵێم کامەیان . ئەمە گیروگرفتەکەی منە وەك ووتم ناوەکەی .

هەندێ جار گیروگرفتی ناوەکەی ئەم خاتە هەڵوێستێکی قورس و گرانەوە بەلاّم پیاو ئەتوانێ لەم هەڵوێستە قورس و گرانە دەربازی بێ بەیەك ڕێگە یان چەند ڕێگەیەك ئەگەر تۆزێ شارەزای هەبێ .

بە دەوری شارەکەدا ئەسوڕامەوە بۆ هەندێ ئیش کە پەیوەندی بە ئیشەکەی خۆمەوە هەبوو من زۆر زیرەك بووم کە نەمهێشت پیاوەکە بزانێ من ناوەکەیم لە بیرچۆتەوە ناوەکەی «Smith یان Moses »ە ، بەم شێوەیە زۆر کەسم بێزار کردووە بە تەواوی وام هەست ئەکرد کە هەندێ جار ئەیبەمەوەو هەندێ جاریش ئەیدۆڕێنم لە ئەنجامی ئەو یادە سەیرەی کەلە مێشکم دا بوو.

بەبێ دەنگی سەرکەوتمە سەرەوە بۆلای ئەو پیاوەی کە منی نە ئەناسی پێم ووت : وابزانم لەوەو پێش بەیەکتر گەیشتووین ویەکترمان دیووە» .

وەئەتوانم هەندێ شتیشتان پێ بڵێم دەربارەی ئەو پیاوە زۆر جار ئەو دەم و چاوەم لە هەندێ شوێن پێ‌ئەگات . وەکو ووتم سەر ئەکەومە سەرەوە بۆ لای برادەرەکەم وە بیریان ئەخەمەوە لە نان خواردنێکی گەورەدا یان لە یاری‌یەکی تۆپی پێ‌دا یان لە هەر شوێنێکی‌تردا بێت ، کە ئەو دەم و چاوەم لە یاد ناچێت لەوانەشە پێنج دەقەش باسی ئیشەکە بکەین ئەتوانم لە کۆتای‌دا ناوەکەی بزانم ، بیرم بۆ ئەو دەم و چاوە زۆر جار هانم ئەدات لە ئیشکردندا .

من ئەو پیاوەم لە «Bardfield » دیوەو ئەیناسم . من بە درێژای جەنگ لە Bardfield ئەژیام ، حەزم لەو شوێنەیە هەیە تەنها ٤٠ دەقە دورە لە لەندەنەوە دێ‌یەکی زۆری لێ‌یە کە تەنها چەند میلێك لە ئیستگەکەوە دورە ئەمەش شتێکی گران و بێزارکەرە .

زۆربەی ڕۆژ قەرەباڵغی‌یەکی زۆر لە پیاوان دێن و دەڕۆن بۆ شار .

وەپێویستە کە پێت بڵێم ناوی زۆر بەیان نازانم وە زۆریش بە

خۆشی‌یەوە قسە لەگەڵ یەکتردا ئەکەین . خێزانەکەم سەرزەنشتی ئەوەم ئەکات کە ناوی زۆربەی دراوسێکانمان نازانم ، ئەمەش شتێکی راستەو نکولی لێناکرێت .

ئێوارەیەکی درەنگ بوو تۆزێ درەنگ لە کارگە گەرامەوە، وەشتێکی ناخۆشی‌و گرانە لەم کاتە درەنگانەدا لێرەوە برۆم بۆ ئیستگەکە تا شەمەندەفەرەکە دێت چاوەنواربم .

لە سەرەتادا قەرەباڵغی‌یەکی زۆر لە ناو شەمەندەفەرەکەدا هەبوو ، بەڵام بەرەبەرە ئەو قەرەباڵغی‌یە نەما ماوەیەکی پێچوو گەیشتینە Ellingham کە دوو ئیستگەی مابوو بگاتە شوێنی مەبەستم تەنها دوو کەس بووین لە فارغۆنەکەدا کە مابووینەوە . برادەرەکەی ترم کە تەنها من و ئەو لە فارغۆنەکەدا مابووینەوە یەکێک نەبوو لە برادەرە هەمیشەیی‌یەکان ، بەڵام ئەمزانی کە خەڵکی Bardfield ە ، کە یەکسەر بینیم ناسیمەوە ، من بۆی پێکەنیم کاتێ کە بینیم بەرەو لەندەن ئەڕۆیشت ئەویش پێکەنی بەڵام ناوەکەی پێ‌نەووتم .

ناخۆشترین و گرانترین شت ئەوە بوو کە من نەمئەتوانی باوەڕ بەم برادەرەم بکەم . دەم و چاوی بە ئاشکرا پێی ئەوتم کە ئەم پیاوە خەڵکی «Bardfield»ە وە بیرم لەوە نەئەکردەوە کە لە چ شوێنێکی Bardfield دا بینیومە .

وام هەست ئەکرد کە یەکێکە لەو برادەرانەی کە لە ئیطالیا ئەژیا لە خانوویەکی بچووکی تەنیشت شوێنی وەستانی پاسەکان بەڵام زۆریش دڵنیا نەبووم .

کاتێ کە سەیری خۆمانم کرد تەنها دوو کەس ماوینەتەوە لەناوفارغۆنەکەدا .

دەستم کرد بە قسەکردن وەك دو برادەری کۆن . بەڵام ناتوانم بڵێم کە هەموو شتێك ئەزانم دەربارەی . پیاوەکە زۆر لەسەر خۆو بە هێواشی قسەی ئەکرد بەڵام زوو بری‌یەوە . ئەتوانم لە ماوەی (دە) دەقیقەدا بزانم ئیشی چی‌یە . ئەم هەموو کاتە لەم شەمەندەفەرەدا بووین هیچم بە هیچ نەکرد . پیاوەکە دیار بوو هیلاك بوو دیارە زۆری ئیش کردووە لەوانەیە ئەو ئیشە وای لێکردبێ کە نەتوانێ قسە بکات . پێم ووت :

تۆ هەموو جارێ بە شەمەندەفەر هاتۆچۆ ئەکەیت ؟ ئەمە سەرەتای گفت و گۆکەمان بوو ، لەوانەیە زۆر جار بەشتی تر هاتوچۆ بکات ! ، نۆ دەقەی تر بێت ئەڵێ بۆچی‌و چەند کات ژمێر ئیش ئەکات و چ جۆرە ئیشێك ؟ ئەم پیاوە پیاوێکی ئاسایی بوو تەنها خەندەیەك ئەیگرتوو سەری ئەلەقاندو ئەیووت «زۆرنا» بەبێ هیچ ووشەیەکی تر . دەستم کرد بە قسەکردن دەربارەی رادەی خزمەت کردن لە ناو شەمەندەفەرەکەدا ، بەراوردم ئەکردن لەگەڵ شەمەندەفەرەکانی تردا بەڵام دیسانەوە هیچی نەوت تەنها رازی بوو لەگەڵ ئەو قسانەی کە من ئەمکردو تێکەڵاوی قسەکانمی نەئەکرد .

بۆ ئەوەی بە کورتی بیبرمەوە هەستام دەستم کرد بە قسەکردن دەربارەی ژیانی خۆم . شا نازیم ئەکرد بەو تۆزە ئیشەی کە ئەو بەیانی‌یە تەواوم کردبوو ، یەکسەر کەبینیم دۆزیمەوە هیچ شتێك وەك ئەوە خۆش نی‌یە کە خۆت هەڵکێشی کاتێ کە لەگەڵ برادەران دا ئەکەویتە گفت و گۆوە . دیار بوو ئەمیش حەزی لەم هەڵس و کەوتانە هەبوو ، بەڵام ئەمەش هەر هانی نەدا بۆ قسەکردن . لەبەر ئەوە دەستم کرد بە رۆژنامە خوێندنەوە ، سەرم هەڵبڕی بینیم پیاوەکە سەری بۆ دواوە شۆڕبۆتەوەو خەوی لێکەوتووە !گەیشتینە ئیستگەکەو شەمەندەفەرەکە لە پڕ وەستا . بەڵام پیاوەکە بە ئاگا نەهات . من برادەرێکی دڵسۆز بووم کە نەمهێشت پیاوەکە بگاتە ئیستگەیەکی تر لەبەر ئەوە بە توندی دەستم خستە سەرڕانی‌و پێم ووت : هەڵسە برادەرە کۆنەکەم ! ئێمە لە کوێین ! ، یەکسەر ەڵساو بە خەندەیەکەوە سەیری کردم و لە پێش منەوە دابەزی ، کاتێ کە لە شەمەندەفەرەکە دابەزین شەوێك ی تاریك و باران بە لێزمە ئەباری‌و بایەکی ساردیش هەڵی‌کردبوو .

ووتم باشە ئێستا چی‌بکەین ؟ ئاوڕم دایەوە بۆ دوواوەو بە برادەرەکەم ووت :

«گوێ بگرە تا چارەکێ نیو کات ژمێری تر پاسەکە نایەت ، ئۆتۆمبیلەکەم لە گەراج داناوە ، ئەگەر تۆش ئەندامێکی لەو ماڵە بچوکانە ئەتوانم بت گەیەنم ، لە سەر رێگەکەوە» . ووتی «زۆر سوپاست ئەکەم» . بەیەکەوە بە ژێر ئەو ڕەهێڵەو بارانەدا چووین بۆ لای ئۆتومبیلە کۆنەکەم . ووتی «ئەمە رێزێکە بۆ

تۆ» . ئەمە دوا وتەی قسەکانی بوو کە نیوەی ڕێگەکەمان بڕیبوو . ئاوڕێکی دایەوە بۆ لام و ووتی «ئەتوانی لێرەدا مبەزێنی» ووتم چی . لێرە ؟ دیارە شێت بووە ، لە بەر ئەوەی تا ...ره یار دیش هیچ خانویەك نابیزێ وەکو وتیشم باران بە لێزمە ئەباری لەگەڵ ڕەشەبایەك وەك دنیا کۆتای بێ ، بە هێواشی وەستام ، دوا شت کە ڕوی‌دا شتێك لە دوواوە کێشای بە سەرم دا ، هەموو شتێ لەبەر چاووم ڕەش بوو ، تۆزێك لە بیرم دێ کەلە ئوتومبیلەکە فرێی دامە خوارەوە کاتێ هۆشم هاتەوە خۆم بینی کەوتبوومە ناو جۆبارێکەوەو بارانیش بە لێزمە ئەباری‌و ئەکەوتە سەر لەشم لەگەڵ سەر ئێشەیەکی زۆر قورس ، ئوتومبیلەکەشم لەوێ نەمابوو ، وە گیرفانەکانم وەك سەیرم کرد هیچی تیا نەمابوو . هەستام و ڕۆشتم بەرەو Bardfield ڕێك بەرەو «مەڵبەندی پۆلیس» وڵم نا یەکەم خانووە ئەگەر ڕێت کەوتبێتە ئەوێ . ووتم «زەلامێك ئوتومبیلەکەی لێ فراندوم ، چەترە تازەکەم ، کات ژمێرە ئاڵتونەکەم ، ١٥٢ پاوەندو ، ١٠ شیلین ی لێ دزیوم .

کاتێ کە گەیشتمە «مەڵبەندی پۆلیس» بیرم کەوتەوە و زانیم ئەو پیاوە کێ‌بوو . وێنەکەی لە دەرەود هەڵواسرابوو . هەر کاتێ ئەم وێنەیە ببینم «Bardfield » بیر ئەکەوێتەوە . لە ژێر وێنەکەدا ئەم چەند دێرە نوسرابوون « ئەم پیاوە داواکراوە «لە لایەن کاربەدەستانی پۆلیسەوە بە هۆی دزی توندو تیژی و هەلدانی کوشتن» .

جۆن «John » .... دیسانەوە ناوەکەیم لە بیرچوەوە .

ناتوانم هەرگیز ناوەکەی لە مێشکی خۆم دا هەڵگرم .

بەڵام ئەو پیاوە بوو کە پێم وتێن «هەرگیز ئەو دەم و چاوەم لەیاد ناچێت » .

ئەم چیرۆکە لە کتێبی

« A Book of shorter»

stories وەرگیراوە

لەنووسینی «Cyril Hare »ە

٥

چیرۆکی : عبد المجید لطفي

منیە بهاء الدین وەریگێڕاوە

ئامێری تەلەفۆن چەند سوود بەخشە کە بە کەسانێکت دەگەیەنێت خۆشت‌دەوێن‌و بە کەسانێکیش کە خۆشت‌ناوێن ، جاری وەهاش هەیە دەبێتە کارەسات ، بە تایبەتی کاتێك کە مرۆڤ تەنیا دەبێت‌و ژمارەی تەلەفۆن بەسەهوو لێ دەردێت‌و پرۆزەی خەوی لێ تێك دەدات .

من لەو حاڵەدابووم کاتێك زەنگی تەلەفۆنەکەی ماڵەوە لە پاش سێ سەهووی‌وا کە بە لێبوردنێکی بێ تام‌و بۆ پشت گوێم‌خستن ، بەبێ هوچان لێیدا .... لەو کاتەی کە تەلەفۆن هەر لە زریکە لێدانی خۆی‌دابوو ، دەستم بۆ درێژکردو هەوڵیشم‌دا کە بە ئەدەبەوە وەڵام بدەمەوە هەر چەندێکیش بێت تووڕەبووم ! دەنگێکی ئافرەتانەی ناسکم بۆ هات ، تێیدا دەرکم بە دەزوولەیەکی غەم کرد .

– ئایا لەسەر دووەم قەناتی تەلەفزیۆنی ؟ ئەگەر قەناتەت نەکردووەتەوە ، ئێستا زوو بیخەرە سەری .